

Prof. dr hab. n. med. Anna Zalewska-Janowska
Kierownik Zakładu Psychodermatologii
Katedra Pulmonologii, Reumatologii i Immunologii Klinicznej
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
92-213 Łódź, ul. Pomorska 251 bud. C5

Łódź, 14.06.2023r.

RECENZJA

Rozprawy doktorskiej lekarz JUSTYNY ZIANDARSKIEJ
pt. *Investigation of the impact of skin lesions on perception of beauty and assignment of
personality traits*

Zmiany chorobowe na odkrytych częściach ciała, a zwłaszcza na twarzy były oceniane przez osoby trzecie jak niekorzystne i stygmatyzujące społecznie, a osoby je posiadające jako mniej atrakcyjne, mniej inteligentne, bardziej nieszczęśliwe, po prostu gorsze.

Zgodnie z ludowym powiedzeniem „jak cię widzą, tak cię piszą”, to co jest widoczne istnieje. A jeśli są to cechy nieatrakcyjne ze społecznego punktu widzenia, ich posiadacze prezentują gorszą jakość życia i gorsze funkcjonowanie w społeczeństwie.

W dobie mediów społecznościowych i ogromnej presji na tzw. idealny wygląd, przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska nabiera bardzo dużego znaczenia nie tylko z medycznego punktu widzenia, ale także – a może przede wszystkim - społecznego.

Dlatego też podejmowanie wszelkich działań w celu zidentyfikowania i zobiektywizowania oceny postrzegania zmian skórnych na twarzy uważam za niezwykle istotne. Podjęcie się przez lekarz Justynę Ziandarską zgłębiania ruchów gałek ocznych na postrzeganie naczynek o różnych lokalizacjach na twarzy w kontekście fiksacji wykonywanych przez uczestników badania o różnym wieku, płci i poziomie wykształcenia w czasie oglądania fotografii twarzy, uważam za bardzo zasadne.

Przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska lekarz Justyny Ziandarskiej obejmuje 242 strony oprawionego wydruku komputerowego opracowanego w języku angielskim. Praca zawiera syntetyczny wykaz skrótów, po którym następują następujące rozdziały: wprowadzenie, materiał i metodyka, wyniki, dyskusja, wnioski, streszczenie zarówno w języku polskim, jak i angielskim, piśmiennictwo zawierające 143 pozycje w języku angielskim oraz materiały dodatkowe w postaci ankiety własnej, zgody Komisji Bioetycznej na prowadzenie badań oraz szczegółowej analizy statystycznej uzyskanych wyników zawartej w 182 tabelach. Praca opatrzona jest także spisem tabel oraz rycin, który obejmuje zarówno tekst podstawowy (24 ryciny i 9 tabel), jak i dodatkowy (2 ryciny i 182 tabele). Wszystkie rozdziały posiadają właściwe proporcje dla prac doktorskich oraz zawierają adekwatne dla nich treści. Grupę badawczą stanowiło 96 pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej, pierwotnie 107 osób, u których zastosowano urządzenie *eye-tracker* do śledzenia ruchów gałek ocznych podczas obserwacji fotografii twarzy bez zmian skórnych oraz ze zmianami skórnymi o typie naczynek zlokalizowanych w jednej z ośmiu lokalizacji. Pacjenci oceniali ponadto metodą kwestionariuszową atrakcyjność osób przedstawionych na fotografiach oraz ich cechy charakteru (inteligencja, pewność siebie, bycie godnym zaufania, życzliwość, dominacja) na 5 stopniowej skali Likerta.

Doktoranta sformułowała 6 dogłębnie przemyślanych celów pracy, którym odpowiadają równie przemyślane i cenne praktycznie wnioski.

Bardzo interesujący jest wniosek numer 4 o charakterze negatywnym, wskazujący na brak istotnych statystycznie różnic w liczbie fiksacji między badanymi różnej płci, gdy obserwowali oni twarze bez zmian skórnych. Wniosek nr 5 zwrócił także uwagę recenzenta wskazując, że osoby z niższym wykształceniem wykazywały większe tendencje do przenoszenia wzroku z typowo oglądanego centralnego trójkąta twarzy na naczyniaki położone obwodowo, niż

badani z wyższym wykształceniem. Wniosek nr 6 wskazujący na naczyniaki centralnej części twarzy jako najbardziej przyciągające wzrok, a te o obwodowej lokalizacji jako nie przyciągające wzroku obserwatora podczas oceny atrakcyjności danej twarzy, uważam za równie cenny praktycznie.

Lekarz Justyna Ziandarska z pełnym profesjonalizmem porusza się po wielopoziomowych interdyscyplinarnych aspektach kliniczno-społecznych atrakcyjności przedstawicieli *Homo sapiens*, a uzyskane dane są innowacyjne i niezwykle interesujące poznawczo i praktycznie.

Szczegółowa analiza uzyskanych przez Doktorantkę wyników, budzi satysfakcję recenzenta.

Staranność edytorska rozprawy i poprawność języka angielskiego zasługuje na uznanie czytelnika.

Reasumując, rozprawę doktorską lekarz Justyny Ziandarskiej oceniam bardzo wysoko. Całość pracy potwierdza, że Doktorantka posiada wysokie umiejętności do prowadzenia interdyscyplinarnych prac badawczych.

Na tej podstawie stwierdzam, że przedłożona mi do recenzji rozprawa doktorska lekarz Justyny Ziandarskiej pt. „*Investigation of the impact of skin lesions on perception of beauty and assignment of personality traits*” spełnia warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 574 ze zm.). W związku z powyższym mam zaszczyt przedłożyć Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauki Medyczne Collegium Medicum, im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy pozytywną ocenę rozprawy wraz z wnioskiem o dopuszczenie lekarz Justyny Ziandarskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Wysoka wartość merytoryczna rozprawy, rzetelność analizy oraz uzyskanie nowatorskich danych poznawczych i klinicznych mających bezpośredni potencjał aplikacyjny w praktyce lekarskiej, upoważniają mnie do wystąpienia z wnioskiem o wyróżnienie rozprawy doktorskiej lekarz Justyny Ziandarskiej.

Prof. dr hab. n. med.
Anna Zalewska-Janowska
specjalista dermatolog-wenerolog,
alergolog, immunolog kliniczny
3006286